

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van GO! atheneum Campus De Reynaert Tielt te TIELT

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Instellingsnummer 42762

Instelling GO! atheneum Campus De Reynaert Tielt

Directeur Ilse VANLAERE

Adres Stationstraat 67 - 8700 TIELT

Telefoon 051-42.63.63

E-mail directie.katielt@g-o.be

Website <http://www.campusdereynaert.be>

Bestuur van de instelling GO! scholengroep Deinze-Tielt-Waregem

Adres Polderdreef 42 - 9840 DE PINTE

Scholengemeenschap SG Aalter-Deinze-Tielt-Waregem

Adres Polderdreef 42 - 9840 DE PINTE

CLB GO! CLB Deinze-Eeklo

Adres Eikelstraat 42 - 9900 EEKLO

Dagen van het doorlichtingsbezoek 18-09-2017, 19-09-2017, 20-09-2017, 21-09-2017, 22-09-2017

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 22-09-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 19-10-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Immanuel SYNAEVE

Teamleden Rika DE ROOVER, Olivier DOUVERE, Alex MAES

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Chemie in aso tweede graad in de studierichting Wetenschappen (leerplan 2012/007)	8
3.1.1.2 Frans in de eerste graad in de B-stroom en Frans in tso tweede graad in de studierichtingen Handel en Sociale en technische wetenschappen (leerplannen 2010/014 en 2012/025)	10
3.1.1.3 Fysica in aso derde graad in de studierichting Wetenschappen-wiskunde (leerplan 2014/010)	13
3.1.1.4 Gedragwetenschappen in aso tweede en derde graad in de studierichting Humane wetenschappen (leerplannen 2006/022 en 2006/049)	15
3.1.1.5 Hout in bso tweede graad in de studierichting Hout en hout en stage in bso derde graad in de studierichting Houtbewerking (leerplannen 2005/045 en 2004/110)	18
3.1.1.6 Huishoudkunde, opvoedkunde en verzorging in bso derde graad in de studierichting Verzorging (leerplan 2008/025)	21
3.1.1.7 Natuurwetenschappen in de eerste graad in de A-stroom (leerplan 2010/004)	23
3.1.1.8 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)	25
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	27
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	28
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	28
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	29
4.1 Sociale en emotionele begeleiding	29
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	31
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	34
6.1 Wat doet de school goed?	34
6.2 Wat kan de school verbeteren?	34
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	35
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	35

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

GO! atheneum Campus De Reynaert kent de laatste jaren een langzame groei van het leerlingenaantal. Ze ligt in het centrum van de stad Tielt. Aansluitend op de A- en B-stroom, biedt de school een gevarieerd studieaanbod aan binnen aso, bso en tso.

Voor het erkenningsonderzoek onderzocht de onderwijsinspectie een representatief staal van het onderwijsaanbod uit alle graden. Het onderzoek toont aan dat de school het onderwijs voor de geselecteerde vakken en structuuronderdelen voldoende vanuit de eindtermen en leerplannen invult. De leerplanrealisatie voor Frans in tso in de tweede graad, de onderzoekscompetentie in gedragswetenschappen en het nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen (VOET) via schoolbrede initiatieven zijn voorbeelden van goede praktijk. De invulling van de geïntegreerde proef (gip) kan nog kwaliteitsvoller. Voor de ondersteuning van de leerplanrealisatie met een actuele uitrusting en voldoende leermiddelen binnen een aantal vakken kan de school nog verdere stappen zetten.

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de VOET bij haar leerlingen na. Ze doet dat vooral via extra activiteiten en projecten. Ze koppelt het nastreven van de VOET aan haar visie en stuurt de werking regelmatig bij. Het onderzoek van de contexten bevestigt de vaststellingen op beleidsniveau. Een doelgerichte integratie van de VOET 'leren leren' in de vakken is een aandachtspunt.

Voor 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne' (BVH) krijgt de school een gunstig advies. Ze gaat op systematische wijze haar situatie op het vlak van BVH na. Door de regelmatige uitvoering van controles kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving van haar personeel en leerlingen. Sommige tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting al weggewerkt, andere verbeteringen zijn gepland. De onderwijsinspectie vertrouwt op het beleidsvoerend vermogen van de school om de resterende tekorten weg te werken.

De school voldoet aan de overige erkenningsvoorwaarden en aan de geselecteerde bepalingen uit de overige reglementering.

De inspectie onderzocht binnen het kwaliteitsonderzoek de sociale en emotionele begeleiding van de leerlingen. De school hecht hieraan veel belang. Ze stelt duidelijke doelen voorop op als basis voor een breed en gedragen zorgbeleid. Ze voorziet in de nodige ondersteuning voor leraren en leerlingen via een team van leerlingenbegeleiders. Qua doeltreffendheid voert de school rond sommige thema's sterke kwalitatieve analyses uit, terwijl ze voor andere aspecten veeleer intuïtief te werk gaat. De school kent een sterke ontwikkelingsdynamiek op het vlak van leerlingenbegeleiding via expertisedeling en gerichte professionalisering.

De schoolleiding bestaat uit een directeur en een technisch adviseur-coördinator en hanteert een participatieve leiderschapsstijl. De directeur volgt het pedagogisch-didactische handelen van de teamleden op langs diverse kanalen. Thematische werkgroepen, de vakgroepen en verschillende adviesorganen zorgen ervoor dat de besluitvorming vrij participatief en doorzichtig verloopt. De algemene schoolvisie stelt het scheppen van optimale leeromstandigheden voor de leerlingen centraal en wil hen bewustmaken van hun vaardigheden en talenten. De initiatieven 'Salto Humano' (eerste graad) en 'Sal2 Humano' (tweede graad) vormen daarvoor een belangrijk kader. De kwaliteitszorg staat ten dienste van de leerlingen, maar verloopt niet altijd systematisch. Zo slaagt de school er niet altijd in om de doeltreffendheid van haar acties in kaart te brengen. Daartegenover staan de grote openheid voor externe feedback en een continue ontwikkelingsdynamiek.

De onderwijsinspectie besluit de doorlichting met een gunstig advies voor alle erkenningsvoorwaarden.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 1 A	natuurwetenschappen	
Graad 1 B	Frans	
Graad 1 Handel	natuurwetenschappen	
Graad 1 Hout - Metaal	Frans	
Graad 1 Latijn	natuurwetenschappen	
Graad 1 Mode - Verzorging-voeding	Frans	
Graad 1 Moderne wetenschappen	natuurwetenschappen	
Graad 1 Sociale en technische vorming	natuurwetenschappen	
Graad 2 ASO Humane wetenschappen		gedragwetenschappen
Graad 2 ASO Wetenschappen	chemie	chemie
Graad 2 BSO Hout		specifiek gedeelte
Graad 2 TSO Handel	Frans	Frans
Graad 2 TSO Sociale en technische wetenschappen	Frans	Frans
Graad 3 ASO Humane wetenschappen		gedragwetenschappen
Graad 3 ASO Wetenschappen-wiskunde	fysica	fysica
Graad 3 BSO Houtbewerking		specifiek gedeelte
Graad 3 BSO Verzorging		huishoudkunde, opvoedkunde, verzorging

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Sociale en emotionele begeleiding

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

3.1.1.1 Chemie in aso tweede graad in de studierichting Wetenschappen (leerplan 2012/007)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden voldoende gerealiseerd en op een gepast beheersingsniveau aangeboden.

Onderwijsaanbod	De vakinhoudelijke leerplandoelstellingen worden over het algemeen volledig en op een gepast beheersingsniveau aangeboden. Bij bepaalde
<i>Volledigheid</i>	leerstofonderdelen krijgen de leerlingen tamelijk veel uitbreiding aangeboden.
<i>Evenwicht</i>	Dit zorgt voor een onevenwicht in het aanbod. Het hypothekeert echter niet de
<i>Beheersingsniveau</i>	volledigheid of het beheersingsniveau van het overige aanbod.
<i>Samenhang</i>	

De leerlingen voeren voldoende leerlingenproeven uit. Die zijn evenwichtig gespreid over het geheel van de leerstof en sluiten voldoende aan bij de leerinhouden. Bij de meeste practica is er voldoende aandacht voor de algemene doelstellingen over wetenschappelijke vaardigheden. De leerlingen leren rapporteren over hun metingen en proefresultaten met gebruik van correcte wetenschappelijke terminologie. Het doel van een experiment wordt nog niet altijd met een onderzoeksvraag verwoord. De leerlingen reflecteren niet systematisch over de uitvoering en de omstandigheden van een experiment. De onderzoeksopdrachten en verslagen blijven tot op het einde van de graad gestuurd.

Tijdens de lessen komen de algemene doelstellingen over wetenschap en samenleving veeleer impliciet aan bod. Daarnaast draagt een informatieopdracht bij tot de realisatie van die doelstellingen. De vakgroep wetenschappen (biologie, chemie en fysica) heeft nog geen concrete afspraken gemaakt voor de verdeling van de contextgebieden cultuur, maatschappij en duurzaamheid. Dat is echter noodzakelijk om elke context in de tweede graad minimaal één keer aan bod te laten komen.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Alle lessen gaan door in het chemielokaal. De minimale materiële vereisten zijn aanwezig. Het materiaal is ook in voldoende hoeveelheden voorradig zodat de leerlingenproeven vlot kunnen doorgaan. Het lokaal is weinig aangekleed met actueel illustratiemateriaal dat de link tussen chemie en de leefwereld van de leerlingen duidelijk maakt. Het lokaal beschikt over een computer met internetaansluiting en beamer. Die worden beperkt ingezet om de lessen aanschouwelijk te maken. Tijdens de informatieopdracht en bij de grafische verwerking van meetresultaten gebruiken de leerlingen ICT-hulpmiddelen om informatie te verzamelen en te verwerken.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	Het onevenwicht van het aanbod weerspiegelt zich ook voor een stuk in de evaluatie. De vraagstelling is gericht op de leerplandoelstellingen en meestal afgestemd op het juiste beheersingsniveau. Talrijke opgaves zijn echter niet voldoende enkelvoudig opgesteld. Het geregelde gebruik van kettingvragen weegt op de validiteit van de evaluatiepraktijk. De opgaves van sommige kleinere toetsen moeten de leerlingen met de hand overschrijven. Dit zorgt bij leerlingen met taalproblemen voor een extra barrière. De leerlingen krijgen enerzijds punten op basis van hun verslag van de leerlingenproeven. Anderzijds worden ook een aantal attitudes en vaardigheden beoordeeld. De daarbij horende criteria zijn meestal niet voldoende transparant. Het geheel is slechts gedeeltelijk afgestemd op de algemene leerplandoelstellingen over wetenschappelijke vaardigheden. De leerlingenresultaten zijn voldoende. Op jaarbasis komen weinig tekorten voor.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De lessen vinden plaats in een rustig leerklimaat. Om het probleemoplossend denken te stimuleren, hanteren de leraren vraaggestuurde leergesprekken en krijgen de leerlingen voldoende tijd om de oefeningen zelfstandig op te lossen. Het aangeboden cursusmateriaal is degelijk, maar mist nog structuur door bijvoorbeeld het ontbreken van een inhoudstafel. De vakgroep heeft nog geen afspraken gemaakt over het doelgericht nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen (VOET) 'leren leren' op vakniveau. De verbeterde toetsen en taken worden systematisch klassikaal besproken. De leerlingen verbeteren die meestal niet om voldoende inzicht te krijgen in hun fouten. Ze kunnen buiten de lessen bij de leraren terecht met vragen. De rapportcommentaren zijn vooral vaststellend en aanmoedigend. Ze zijn minder gericht op de concrete leerplandoelstellingen en op het zelfregulerend niveau.

Deskundigheidsbevordering De school organiseert geregeld formeel overleg in een overkoepelende vakgroepvergadering aardrijkskunde-wetenschappen-wiskunde. De leraren maken praktische en organisatorische afspraken. De kwaliteitszorg binnen de vakgroep gebeurt nog niet voldoende cyclisch. De leraren evalueren nog niet systematisch of de vakgroep de vooropgestelde doelen bereikt. Op dat vlak verloopt de professionele dialoog binnen de vakgroep niet optimaal, wat leidt tot kwaliteitsverschillen op de klasvloer. Zo hebben de leraren wetenschappen bijvoorbeeld een leerlijn voor het aanbod van de wetenschappelijke vaardigheden uitgewerkt. Uit de doorlichting blijkt echter dat die leerlijn niet evenwichtig wordt uitgebouwd. De vakgroep geeft wel blijk van voldoende professionaliteit om het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk verder af te stemmen op de leerplannen. Die expertise zit echter nog vaak versnipperd bij de individuele leraar. De leraren beseffen dat een positief-kritische samenwerking en het leren van elkaar noodzakelijk zullen zijn om de kwaliteit van de leerplanrealisatie te optimaliseren.

3.1.1.2 Frans in de eerste graad in de B-stroom en Frans in tso tweede graad in de studierichtingen Handel en Sociale en technische wetenschappen (leerplannen 2010/014 en 2012/025)

Voldoet

Het onderwijsaanbod voldoet aan de leerplanvereisten. De leerbegeleiding ondersteunt voldoende het onderwijsleerproces. De uitrusting stemt overeen met de leerplanvereisten.

Onderwijsaanbod

Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

In de B-stroom streven de leraren de ontwikkelingsdoelen op afdoende wijze na; in tso bereiken de leerlingen de leerplandoelstellingen voldoende. De leraren geven voorrang aan een taalvaardigheidsgerichte aanpak, waarbij ze het kennisgedeelte functioneel opvatten en integreren in de vijf vaardigheden. De leerlingen krijgen via verschillende taaltaken ruime kansen om met de vereiste verwerkingsniveaus aan de slag te gaan, maar dat gebeurt nog niet voor alle tekstsoorten even consequent. De leraren bieden de vaardigheden evenwichtig aan.

De leraren bewaken de samenhang en maken daarover afspraken over de graden heen. De leerlingen krijgen teksten aangeboden in betekenisvolle en veelal authentieke contexten. Die teksten vormen daarbij dikwijls het uitgangspunt om aspecten van de taal en het taalgebruik aan te bieden. Zo leren de leerlingen bewust over die taalaspecten reflecteren en kunnen ze hun taalbeschouwelijke kennis uitbreiden. De transfer naar doeltreffende communicatie gebeurt vrij stelselmatig.

De leerlingen leren de verschillende strategieën hanteren voor hun taaltaken, maar de leraren integreren minder expliciet de vakoverschrijdende eindtermen (VOET) 'leren leren'. De leraren besteden aandacht aan de vakgebonden attitudes, in het bijzonder aan 'bereidheid' en 'durf' in de verschillende vaardigheden. Voor de attitude met betrekking tot 'taalverzorging' rekenen ze te sterk op de zelfredzaamheid van de leerlingen, wat tot uiting komt in de talrijke fouten in de leerlingennotities.

De leraren gebruiken consequent de doeltaal en stimuleren hun leerlingen om hetzelfde te doen. Het gesproken Nederlands, dat soms regionaal gekleurd is, kent over het algemeen een functionele inzet. In de B-stroom krijgt het nog een te grote plaats toebedeeld naast de doeltaal.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

In tso tweede graad vertrekt de vakgroep vanuit de leerplandoelstellingen om de evaluatiepraktijk vorm te geven. Ze heeft daarbij de nodige aandacht voor de verschillende vaardigheden, de functionele inzet van de kenniscomponent, de onderlinge integratie en het evenwicht van de leerplancomponenten, de afwisseling in tekstsoorten en de verwerkingsniveaus. De opdrachten in het dagelijks werk en de examens sporen met de leerinhouden en oefenvormen uit het onderwijsaanbod.

In de B-stroom peilt de vakgroep naar de leerlingenvorderingen via permanente evaluatie. Globaal komen de verschillende leerplancomponenten aan bod, maar de evaluatiepraktijk laat het minder toe om de beheersing van de ontwikkelingsdoelen in kaart te brengen. Dat komt enerzijds door de veeleer reproductieve evaluatie van kennis zonder betekenisvolle contexten en integratie in de vaardigheden. Anderzijds valoriseert de vakgroep de productieve vaardigheden nog onvoldoende qua frequentie en puntengewicht. De evaluatie van de receptieve vaardigheden gebeurt vrij leerplangericht.

In beide graden weten de leerlingen doorgaans goed wat hun leraren van hen verwachten. Bij de examens krijgen ze leerstofoverzichten met aanwijzingen over de manier waarop ze de leerinhouden moeten beheersen. Het gebruik van een duidelijke puntenverdeling, waarover de vakgroep afspraken heeft gemaakt, en van evaluatioeroosters verhoogt de transparantie van de leerlingenevaluatie. In de tweede graad gebeurt dat zeer consequent, in de eerste graad wisselend.

De leraren hebben aandacht voor de vakgebonden attitudes in de leerlingenevaluatie. Zo verrekenen ze aspecten van 'taalverzorging' gedeeltelijk in de punten en geven ze mondelinge feedback aan de leerlingen over hun 'bereidheid' en 'durf'. De leerlingen krijgen kansen om hun leerproces bij te sturen via proces-, peer- en zelfevaluatie, maar de aanpak verschilt per leraar. De resultaten ervan tellen bijna nooit mee in het eindresultaat.

Leerbegeleiding

Preventief
Curatief

De leraren zorgen voor een respectvol en bemoedigend klasklimaat. Dat stimuleert de leerlingen onder meer tot spreekbereidheid en -durf. Ze krijgen kansen om via activerende werkvormen hun taalvaardigheid te versterken. De leerinhouden zijn betekenisvol en sluiten aan bij de leefwereld van de leerlingen.

De vakgroep past een aantal principes uit de brede basiszorg toe. De inzet ervan verschilt per leraar. De schoolafspraken rond verhoogde zorg komt ze na. De analyse van de beginsituatie gebeurt minder gericht.

De leerlingen krijgen een heldere vraagstelling aangeboden. Voor de vaardigheden bieden de leraren ondersteuning aan via schema's en spreek- en schrijfkaders. Het lesmateriaal is ordelijk en heeft een gebruiksvriendelijke layout.

Qua remediëring hanteren de leraren diverse methodes, zoals inhaallessen, het opnieuw maken van een taak of toets en samenwerking met de 'taaldokter'. Die leraar gaat met de talige problemen van de leerlingen aan de slag en zet vooral in op de taalleerstrategieën.

De verbetering van fouten door de leerlingen kent nog geen systematische aanpak. De rapportcommentaren zijn bemoedigend, maar blijven vrij algemeen van aard. Ze maken soms een analyse van het afgelegde parcours, maar spelen slechts zelden in op het mogelijke toekomstige leertraject.

Uitrusting

ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De uitrusting voldoet aan de leerplanvereisten. De vaklokalen beschikken over een computer, projectiescherm en internetverbinding. De didactische aankleding roept de cultuur van de doeltaal op. De lokalen zijn ruim genoeg voor de betrokken klasgroepen en lenen zich tot het gebruik van activerende werkvormen.

Woordenboeken en andere naslagwerken zijn voorhanden. De leraren zetten ICT en audiovisuele middelen gericht in tijdens het onderwijsleerproces.

Deskundigheidsbevordering

Overleg
Vorming

De taalleraren werken samen in één vakgroep. Ze overleggen op formele en informele basis over organisatorische en pedagogisch-didactische thema's. De vakgroep kent een zeer sterke dynamiek om haar eigen handelen onder de loep te nemen en bij te sturen. Dat doet ze onder andere op basis van de leerlingenresultaten en door de gezamenlijke bespreking van evaluatiemateriaal.

De leraren staan open voor externe feedback. Ze overleggen onder meer met de pedagogische begeleiding. Ze volgen vakgebonden en vakoverschrijdende nascholingen en delen de opgedane kennis. De vakgroep volgt de verdere expertisedeling op via gefaseerde proefprojecten en bijstellingen. Jaarlijks evalueert ze haar eigen werking en stelt ze zich nieuwe doelen, waarvan de formulering soms te vaag is. Dat maakt een goede effectmeting moeilijker.

3.1.1.3 Fysica in aso derde graad in de studierichting Wetenschappen-wiskunde (leerplan 2014/010)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden voldoende gerealiseerd en op een gepast beheersingsniveau aangeboden. Het aanbod van de wetenschappelijke vaardigheden voldoet nipt.

Onderwijsaanbod	De leerlingen krijgen de vakinhoudelijke leerplandoelstellingen over het algemeen volledig, voldoende evenwichtig en op een gepast beheersingsniveau aangeboden.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

De leerlingen kregen de voorgaande schooljaren weinig kans om hun wetenschappelijke vaardigheden tijdens de lessen te oefenen. Het aantal uitgevoerde leerlingenproeven lag immers onder het aanbevolen minimumaantal van het leerplan. De planning voor het huidige schooljaar toont een grote verbetering op dat vlak. Bij de uitgevoerde leerlingenproeven is er voldoende aandacht voor het leren formuleren van hypothesen en het grafisch weergeven van de meetgegevens.

De leerlingen van de pool wetenschappen maken ook een eindwerk wetenschappen voor de realisatie van de specifieke eindtermen onderzoekscompetentie (SETOC). Ze kiezen zelf een onderwerp gelinkt aan aardrijkskunde, biologie chemie of fysica. Bij de onderzoeksopdrachten voor fysica komen de SETOC geïntegreerd aan bod. Er gaat voldoende aandacht naar het formuleren van onderzoeksvragen met een daarbij horende hypothese. Het beheersingsniveau voor de onderzoekscompetentie is echter nog niet optimaal. Daarvoor verloopt de overgang van 'onderzoekend leren' over 'leren onderzoeken' naar de onderzoekscompetentie tijdens de lessen fysica weinig evenwichtig. Het oefenen van de wetenschappelijke vaardigheden gebeurt immers tijdens de leerlingenproeven tot op het einde van de derde graad sterk gestuurd. Het verslag van het practicum blijft meestal beperkt tot het invullen van een opdrachtenblad met voorgedrukte tabellen en sterk sturende vragen. Het reflecteren en rapporteren gebeurt voor de onderzoeksopdracht in het kader van de SETOC daarentegen veel minder gestuurd. De leerlingen beschikken voor die opdracht over een uitgebreide handleiding met duidelijke richtlijnen. De uitwerking en begeleiding gebeuren hoofdzakelijk buiten de lestijden.

Een aantal informatieopdrachten dragen bij tot de realisatie van de algemene doelstellingen over wetenschap en samenleving. Tijdens de lessen komen die doelstellingen impliciet aan bod. De leraren verbinden geregeld de wetenschappelijke concepten met de leefwereld van de leerlingen. De vakgroep wetenschappen (biologie, chemie en fysica) heeft nog geen concrete afspraken gemaakt over de verdeling van de contextgebieden cultuur, maatschappij en duurzaamheid. Dat is echter noodzakelijk om elke context in de derde graad minimaal één keer aan bod te laten komen.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De lessen vinden plaats in een fysicalokaal. Recentelijk zijn er inspanningen geleverd om het materiaal ordelijk en overzichtelijk op te bergen. De ontbrekende leermiddelen, noodzakelijk in het kader van de minimale materiële vereisten, zijn besteld. Het lokaal is weinig aangekleed met actueel illustratiemateriaal dat de link tussen fysica en de leefwereld van de leerlingen duidelijk maakt. Het lokaal beschikt over een computer met internetaansluiting en beamer. De leraren gebruiken doelgericht de projectiemogelijkheid om de lessen aanschouwelijk te maken. De leerlingen hanteren ICT-hulpmiddelen om informatie te verwerven tijdens de informatieopdrachten en in mindere mate om die informatie te verwerken.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De evaluatiepraktijk voor de vakinhoudelijke leerplandoelstellingen is vrij volledig, transparant en evenwichtig verdeeld over de verschillende leerplanonderdelen. De vraagstelling bij de toetsen en examens is gevarieerd en contextrijk. Ze is leerplangericht en daagt de leerlingen uit tot het begrip van de fysische concepten. De wetenschappelijke vaardigheden werden de voorgaande schooljaren weinig meegenomen in de evaluatie. De leerlingen kregen punten op het verslag. Het is niet duidelijk hoe de evaluatie wetenschappelijke vaardigheden daarin vertegenwoordigd is. Bij de evaluatie van de werkstukken fysica voor de realisatie van de SETOC gaat er voldoende aandacht naar de verschillende fasen van het onderzoek. De daarbij horende evaluatiecriteria zijn transparant. Voor bepaalde onderdelen van de evaluatie zijn de criteria echter weinig verfijnd. De leerlingen krijgen tussentijds wel voldoende mondelinge en schriftelijke feedback. De leerlingresultaten zijn voldoende. Op jaarbasis komen er nagenoeg geen tekorten voor.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De lessen verlopen in een aangenaam en aanmoedigend leerklimaat. De leraren hanteren hoofdzakelijk vraaggestuurde leergesprekken om het probleemoplossend denken te stimuleren. De leerlingen krijgen voldoende tijd om zelfstandig oefeningen op te lossen. Tijdens de lessen komen weinig werken groeperingsvormen aan bod die de interactie tussen de leerlingen bevorderen. De leerlingen worden gestimuleerd om zelfstandig probleemoplossende strategieën bij het oplossen van rekenvraagstukken en correcte wetenschappelijke terminologie te gebruiken. Ze leren echter tijdens de lessen weinig zelfstandig nota nemen en samenvatten. De vakgroep heeft nog geen afspraken gemaakt over het doelgericht nastreven van de VOET 'leren leren' op vakniveau. Het elektronische platform wordt zinvol ingezet ter ondersteuning van de leerbegeleiding. Het bevat verbeterleutels, extra oefeningen en de presentaties ter ondersteuning van het aanbod.

De verbeterde toetsen en taken worden klassikaal besproken indien nodig. De leerlingen beschikken over een verbeter sleutel van de gemaakte toetsen om voldoende inzicht te krijgen in hun fouten. Ze kunnen buiten de lessen bij de leraren terecht met vragen. De rapportcommentaren zijn vooral vaststellend en aanmoedigend. Ze zijn minder gericht op de concrete leerplandoelstellingen en op het zelfregulerend niveau.

Deskundigheidsbevordering De school organiseert geregeld formeel overleg in een overkoepelende vakgroepvergadering aardrijkskunde-wetenschappen-wiskunde. De leraren maken praktische en organisatorische afspraken. De kwaliteitszorg binnen de vakgroep gebeurt nog niet voldoende cyclisch. De leraren evalueren nog niet systematisch of de vakgroep de vooropgestelde doelen bereikt. Op dat vlak verloopt de professionele dialoog binnen de vakgroep niet optimaal, wat leidt tot kwaliteitsverschillen op de klasvloer. Zo hebben de leraren wetenschappen bijvoorbeeld een leerlijn voor het aanbod van de wetenschappelijke vaardigheden uitgewerkt. Uit de doorlichting blijkt echter dat die leerlijn niet evenwichtig wordt uitgebouwd. De vakgroep geeft wel blijk van voldoende professionaliteit om het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk verder af te stemmen op de leerplannen. Die expertise zit echter nog vaak versnipperd bij de individuele leraar. De leraren beseffen dat een positief-kritische samenwerking en het leren van elkaar noodzakelijk zullen zijn om de kwaliteit van de leerplanrealisatie te optimaliseren.

3.1.1.4 Gedragswetenschappen in aso tweede en derde graad in de studierichting Humane wetenschappen (leerplannen 2006/022 en 2006/049)

Voldoet

Het aanbod is voldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. De leerbegeleiding ondersteunt de leerplanrealisatie. De evaluatie is voldoende valide.

Onderwijsaanbod Het aanbod is volledig en getuigt van een redelijk evenwichtige verdeling van de leerplandoelstellingen. Het cursusmateriaal geeft een helder overzicht van de te bereiken competenties. De leraren stemmen het lesmateriaal voldoende af op de leerplanrealisatie. De leraren bieden de vakgebonden kennis in een ruim theoretisch kader aan. Zij leren de leerlingen om – waar mogelijk – gebeurtenissen te plaatsen in een actuele context. Ze stimuleren hen om te reflecteren en kritisch na te denken.

Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

De leraren maken gebruik van afwisselende werkvormen en stellen actuele praktijkvoorbeelden voorop. Het aangeboden beheersingsniveau sluit aan bij de verwachtingen van het leerplan. Vaardigheden zoals leren samenwerken, respectvol luisteren naar elkaar, vragen stellen of keuzes maken komen voluit aan bod tijdens de klasmomenten en bij het begeleid zelfstandig leren. De momenten van co-teaching, waarin vakleraren en leraren van buiten de vakgroep elkaar aanvullen, vormen een sterk punt.

Het werken aan de onderzoekscompetentie gebeurt doordacht, aan de hand van relevante thema's en in zinvolle contexten. De leerlingen werken daarbij in alle leerjaren met een onderzoekskader, dat gradueel opgebouwd wordt. De leraren bieden een duidelijke leerlijn aan, van begeleid over ondersteund naar zelfstandig werken. Die leerlijn is ook aanwezig voor vakoverschrijdende vaardigheden zoals het geven van presentaties, zowel individueel als in groep. De doordachte integratie van de onderzoekscompetentie in de lessenreeksen, gespreid over alle leerjaren op basis van een vooropgestelde leerlijn, is een voorbeeld van goede praktijk.

Onderwijsorganisatie
Samenstelling klasgroepen

Het schoolbeleid maakt de keuze om te werken met graadklassen. Die keuze vloeit voort uit een organisatorische noodzaak als gevolg van het ruime studieaanbod in verhouding tot het veeleer beperkte leerlingenaantal. Voor de leerlingen van het eerste leerjaar van de tweede graad is die keuze niet evident. Zij komen terecht in een klasgroep die al een jaar humane wetenschappen, in casu gedragswetenschappen, achter de rug heeft en missen daardoor een gelijke startbasis.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

In de klaslokalen is de nodige ICT-infrastructuur aanwezig. De leraren zetten die op een zinvolle manier in.

De leraren creëren kansen om de actualiteit in de kijker te zetten in de vaklokalen, ook al stimuleert de inrichting dat niet meteen. De leraren verzorgen eigenhandig (en vaak met eigen middelen) een aanbod aan kranten en vaktijdschriften, waardoor de vaklokalen een krachtige leeromgeving vormen. De veeleer beperkte klasgroepen en de ruimte in de lokalen werken uitnodigend om met actieve werkvormen aan de slag te gaan.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatie gebeurt op basis van examens, toetsen en opdrachten. De leraren hebben oog voor een variatie aan evaluatievormen en besteden aandacht aan een ondersteunende lay-out. De examens stimuleren de leerlingen om met grotere leerstofgehelen aan de slag te gaan en vormen zo een voorbereiding op het hoger onderwijs. De evaluatie gebeurt leerplangericht en op basis van transparante criteria en beoordelingsschalen. Doorgaans toetst de evaluatie het beheersingsniveau dat het leerplan vooropstelt. De leraren hebben duidelijk uitgewerkte antwoordsleutels, wat de betrouwbaarheid van de verbetering ten goede komt. Ze geven gerichte en constructieve feedback aan de leerlingen. De leraren zetten de leerlingen ook geregeld aan tot peer- en zelfevaluatie aan de hand van relevante vragen of beoordelingscriteria.

De inhoudelijke en vormelijke kwaliteit van de onderzoekscompetentie toont aan dat de meeste leerlingen die voldoende beheersen. De leraren geven proces- en productgerichte feedback door het schooljaar heen en dagen de leerlingen tot bij de presentatie van hun onderzoek uit tot kritische reflectie. Dankzij het systeem van co-teaching kunnen leraren bij twijfel over de evaluatie vlot bij elkaar te rade gaan. Het is onvoldoende duidelijk waar de lat voor de mondelinge en schriftelijke taalvaardigheid ligt bij de uitvoering en de presentatie van de werkstukken.

Leerbegeleiding De sfeer in de lessen is aangenaam. De lessen verlopen gestructureerd en in een veilige sfeer. De leerlingen gaan op een respectvolle manier om met hun medeleerlingen, ook tijdens de bespreking van erg persoonlijke thema's. De leraren hebben een vlotte omgang met de leerlingen. Ze waarderen hun mening en stimuleren hun kritisch denken.

*Preventief
Curatief*

De leraren schenken voldoende aandacht aan preventieve leerbegeleiding. Zij werken met zelfgemaakt cursusmateriaal, dat inhoudelijk sterk gestoffeerd is, een logische samenhang vertoont en een waaier aan werk- en verwerkingsvormen bevat. Het cursusmateriaal is gestructureerd en vormelijk aangepast aan de noden van leerlingen met dyslexie. Een aantal vakoverschrijdende eindtermen 'leren leren' zijn – in de vorm van een leerlijn – geïntegreerd in het cursus- en onderzoeksmateriaal. De OVUR-methode (oriënteren, voorbereiden, uitvoeren, reflecteren) vormt daarbij een rode draad. De leraren stellen hun lesmateriaal na afloop van de les via het elektronische platform ter beschikking van de leerlingen. Dit helpt leerlingen die daar nood aan hebben, bij het structureren van hun cursusmateriaal.

De curatieve leerbegeleiding bestaat er onder andere in de leerlingen te laten reflecteren en hen te stimuleren hun fouten in opdrachten en toetsen te verbeteren. De leraren besteden ook consequent aandacht aan het aanduiden van taalfouten in het leerlingenmateriaal.

De vakgroep gaat zorgvuldig om met de begeleiding van nieuwe leerlingen in het eerste jaar van een tweedegraadklas. Ze besteedt veel aandacht aan de opvang van zijinstromers uit andere richtingen bij de start van de derde graad.

Deskundigheidsbevordering De vakgroep bestaat uit gemotiveerde leraren. Ze werken collegiaal en gedreven samen. Door het systeem van co-teaching zijn ze goed op de hoogte van de verticale en de horizontale leerlijnen binnen elkaars vakken. Naast formeel overleg vindt er ook geregeld informeel overleg plaats. De leraren reflecteren systematisch over de inhoudelijke relevantie van de gevolgde vakgebonden- en vakoverschrijdende nascholingen.

3.1.1.5 Hout in bso tweede graad in de studierichting Hout en hout en stage in bso derde graad in de studierichting Houtbewerking (leerplannen 2005/045 en 2004/110)

Voldoet

De leerlingen bereiken in voldoende mate de leerplandoelstellingen. De school beschikt over de basisuitrusting en de leermiddelen om de leerplandoelstellingen te realiseren. Het nieuwe evaluatie-instrument maakt de evaluatiepraktijk in de tweede graad transparant en valide. De vernieuwing van de evaluatiepraktijk is in de derde graad in ontwikkeling.

Onderwijsaanbod	De leraren slagen erin om de leerplandoelstellingen vrijwel volledig en
<i>Volledigheid</i>	grotendeels volgens de visie van het leerplan te implementeren. Ze houden
<i>Evenwicht</i>	meestal rekening met het verwachte beheersingsniveau van het
<i>Beheersingsniveau</i>	studierichtingsprofiel. De theoretisch-technische ondersteuning gebeurt
<i>Samenhang</i>	voornamelijk samen met de praktische uitvoeringsmomenten. Veeleer
	uitzonderlijk maken de leraren gebruik van het technologielokaal om
	leerinhouden toe te lichten. Het is voor de school nog een uitdaging om actuele
	uitvoeringsmethoden zoals CNC-technieken (Computer Numerical Control), op
	te nemen in het lesprogramma.

Het complementair en geëngageerd lerarenteam is vakkundig sterk en prefereert het construeren van volwaardige oefeningen. De projecten en de opdrachten zijn realiteitsgebonden en bestrijken een aanvaardbaar deel van de houtbewerking. De variatie in de opdrachten is vrij groot en telkens aangepast aan het ontwikkelingsniveau van de leerlingen. Sommige leerplandoelstellingen en leerinhouden bereiken de leerlingen met diepgang. De manuele en machinale vaardigheden komen uitgebreid aan bod. Het bijbrengen van inzichten in constructies is goed benaderd. De kwaliteit van de constructies en het afwerkingsniveau van de projecten zijn in het perspectief van ontwikkelingsgericht leren aanvaardbaar. De meeste leerlingen beheersen op het einde van hun schoolloopbaan voldoende de basistechnieken om de stap naar de arbeidsmarkt te zetten.

Het geïntegreerd en projectmatig werken is in de tweede graad al sterk opgenomen in de lespraktijk. Er is aandacht voor de leerlijnen zodat de moeilijkheidsgraad van de oefeningen en de samenhang stapsgewijs zijn opgebouwd. De projectdossiers zijn evenwichtig samengesteld en inhoudelijk goed uitgewerkt. De interactie tussen de tekenvaardigheden, de theoretisch-technische inhouden en de praktische competenties gebeurt al vrij expliciet. De illustraties bij de teksten zijn voorlopig nog beperkt. Het maken van een eigen projectdossier door de leerling, gebaseerd op een vrije oefening, is een meerwaarde.

De oefeningen van de derde graad maken deel uit van een houtskeletbouwconstructie, die opgesteld is in het atelier. Diverse vaardigheden zoals het plaatsen van wanden, een raam en een deur en het maken van een dakconstructie met een dakvlakraam, zijn opgenomen in dit totaalproject. Daarnaast maken de leerlingen losse interieurelementen of buitenschrijnwerkoefeningen, die soms een onderdeel zijn van de geïntegreerde proef (gip). Het geïntegreerd vormingsconcept is in de derde graad nog weinig concreet.

Globaal gezien krijgen de leerlingen inspraak om hun oefeningen vorm te geven. Er is een gezond evenwicht tussen CAD (Computer Aided Design) en manueel tekenen. Er zijn wel nog mogelijkheden om de creativiteit en het zoeken naar een betere vormgeving te verhogen. De leraren houden continu rekening met de kostprijs van de oefeningen, zodat iedereen kansen krijgt om een zelfgekozen project te realiseren. Hoewel de raam- en deurconstructies bruikbaar zijn voor laagenergieprojecten, kan het raakvlak met het concept 'duurzaam bouwen' sterker.

De school organiseert blokstages. De stagedossiers zijn voortreffelijk en doorgaans volledig uitgewerkt. De stageactiviteitenlijst is zeer uitgebreid en onvoldoende op maat van de noden van de individuele leerling. Het stagedoeboek kent meestal een zinvolle invulling.

De individuele opdrachten voor de gip zijn op zich zinvol, maar zowel het volledige concept als de inhoud van de dossiers benaderen onvoldoende het studierichtingsprofiel van een derde graad. De leerplandoelen en leerinhouden zijn in de dossiers nauwelijks herkenbaar. De bewerkingsvolgorde is te summier uitgewerkt.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De school beschikt over een aanvaardbaar uitgerust machinepark en over voldoende basisgereedschappen om de leerplanrealisatie behoorlijk uit te voeren. De werkplaats is voldoende ruim en degelijk ingericht. De compartimentering van de machinezaal en de montageruimte kan beter, zodat het lescomfort voor iedereen verhoogt. De machinezaal is voorlopig niet als één werkzone opgevat en bevat te veel gestapelde werkstukken of voorraad om de veiligheid te blijven garanderen. Op de school zijn er mogelijkheden om ICT-vaardigheden aan te leren.

Hoewel het leerplan het accent nog niet ten volle legt op het gebruik van een CNC-machine, is de toepassing daarvan een sterke aanrader. De school beschikt over een spuitcabine, maar die wordt niet altijd gebruikt om de afwerkingskwaliteit van sommige projecten te verbeteren.

In het vaklokaal zijn weliswaar multimedia beschikbaar, maar toch mist de inrichting de uitstraling van een krachtige leeromgeving met hedendaagse didactische stukken.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	Vrij recent is de tweede graad gestart met een nieuwe evaluatiemethodiek. Het permanente evaluatie-instrument geeft per leerling een duidelijk overzicht van de bereikte leerplandoelstellingen en leerinhouden. De opgenomen criteria maken de evaluatie transparant. De evaluatiepraktijk is valide en geeft het volledige leertraject van de leerling weer in de vorm van een portfolio. Het evaluatie-instrument neemt een inschaling van de remediëring op. Daaraan is ook het maken van een zelfevaluatie door de leerling gekoppeld. De leraren stemmen de evaluatiepraktijk van de derde graad vanaf dit schooljaar daarop af. Er zijn echter nog mogelijkheden om de machinale vaardigheden beter in kaart te brengen. De toekenning van de wegingscijfers is voor verbetering vatbaar. De afbakening van nuttige vakgebonden attitudes moet verder gebeuren. De vakgroep reflecteert over de evaluatiepraktijk en maakt afspraken om de gelijkgerichtheid te bewaken. Ze heeft ideeën om het evaluatie-instrument verder te verfijnen door het beheersingsniveau met kleuren aan te duiden. De evaluatie van de gip is eerder zwak. De afstemming met de leerplandoelstellingen is moeilijk te achterhalen. De wegingscijfers van de geëvalueerde rubrieken zijn niet in evenwicht met het profiel van de studierichting.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De leraren gaan respectvol om met de leerlingen. De bekommernis om de leerlingen een brede basiszorg te bieden is opmerkelijk. Het leefklimaat is veilig. De diversiteit in de oefeningen en de afwisseling in de toegepaste werkvormen dragen bij tot het creëren van een aangenaam leerklimaat. De leerlingen zijn actief betrokken tijdens het onderwijsleerproces en krijgen tijdens de praktijkmomenten sterke individuele begeleiding, zodat ze bijna continu en vrijwel onmiddellijk geremedieerd worden. Er is ruimte voor extra remediëring. De leraren streven eveneens naar het bijbrengen van de gepaste arbeidsattitudes. Tijdens de uitvoering van de opdrachten vernemen de leerlingen essentiële aandachtspunten, die ook terug te vinden zijn in het cursusmateriaal. Het beschikbare didactisch materiaal is veeleer beperkt om de lessen aanschouwelijk te onderbouwen. De leraren stellen open vragen om de communicatie te bevorderen. Ze stimuleren de leerlingen om tijdens het uitwerken van een opdracht actief bezig te zijn met de vakinhoud. Ze zetten de leerlingen aan om zelfstandig werkgehele uit te voeren en spelen in op de noden van alle leerlingen. Daarentegen komt de aandacht om het 'leren leren' aan te moedigen niet expliciet tot uiting in de onderwijspraktijk. Dat beperkt zich hoofdzakelijk tot het geven van enkele tips.

De projectdossiers zijn in de tweede graad geïntegreerd en verzorgd uitgewerkt, zodat de interactie tussen kennis, vaardigheden en attitudes als een geheel ervaren wordt. Ze zijn afgestemd op het ontwikkelingsniveau van de leerlingen. Ze bieden ondersteuning voor de leerlingen tijdens het realiseren van hun project. De suggesties, die tijdens de praktijk aan bod kwamen, zijn begeleidend en beïnvloeden de resultaten positief. De leerbegeleiding wordt in de mate van het mogelijke op de stage verdergezet en opgevolgd.

De rapportcommentaren zijn doorgaans stimulerend, maar weinig geschreven in functie van de bereikte doelen of gemaakte vorderingen.

Deskundigheidsbevordering
Overleg

De vakgroep profileert zich als een dynamisch team, dat open staat voor externe audits. Ze neemt feedback ernstig en gebruikt de werkpunten om de eigen kwaliteit te optimaliseren. De leraren en de technisch adviseur-coördinator komen geregeld formeel of informeel samen om zowel praktisch-technische als pedagogisch-didactische thema's te bespreken. De vakverslagen zijn doorgaans bruikbaar. De aansturing vanuit het beleid is goed.

3.1.1.6 Huishoudkunde, opvoedkunde en verzorging in bso derde graad in de studierichting Verzorging (leerplan 2008/025)

Voldoet

Het onderwijsaanbod is evenwichtig en omvat bijna alle leerplandoelstellingen op het vereiste beheersingsniveau. De evaluatiepraktijk is voldoende valide.

Onderwijsaanbod
*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

Het cursusmateriaal geeft een helder overzicht van de leerplandoelstellingen en de te bereiken competenties. Voor opvoedkunde en verzorging komen de leerplandoelstellingen met voldoende diepgang en op het vereiste beheersingsniveau aan bod. In het vak huishoudkunde gaat te weinig aandacht naar de leerplandoelstellingen met betrekking tot het helpen bij de administratie van de zorgvrager. De leerlingen verwerven de leerplandoelstellingen toepassingsgericht in actuele en betekenisvolle contexten. Het jonge kind en de oudere zorgvrager komen in gelijke mate aan bod. Dit maakt een continue terugkoppeling naar de stage-ervaringen en de potentiële tewerkstelling met beide doelgroepen mogelijk. De leraren spelen daar vlot op in.

Het zelfontwikkelde cursusmateriaal bevat zinvolle en gevarieerde opdrachten, die een meerwaarde bieden voor de leerlingen. Het ruime aanbod aan casussen zorgt voor een duidelijke koppeling theorie-praktijk. Een interculturele invalshoek komt in die casussen weinig aan bod. De stageopdrachten zijn relevant en dragen bij tot een goede voorbereiding op de toekomstige tewerkstelling in de sector.

In alle cursussen gaat voldoende aandacht uit naar planmatig werken. In huishoudkunde leren de leerlingen een werkplanning opmaken aan de hand van het OVUR-schema (oriënteren, voorbereiden, uitvoeren, reflecteren). Een integratie van 'leren leren', via een duidelijke leerlijn en met aandacht voor de verschillende leerstijlen van de leerlingen, ontbreekt.

Extramurale activiteiten, vakoverschrijdende projecten en werkplekleren zorgen voor een reële context om te werken aan leerplandoelstellingen die op school moeilijker te bereiken zijn.

Onderwijsorganisatie Het schoolbeleid maakt de keuze voor een week blokstage per trimester, aangevuld met alternerende stages. Die keuze is niet wat het leerplan aanraadt, maar vloeit voort uit een organisatorische noodzaak als gevolg van het ruime studieleaanbod in verhouding tot het veeleer beperkte leerlingenaantal.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

In de vaklokalen is een ruime basis aan leermiddelen voor de realisatie van de leerplandoelstellingen van huishoudkunde, opvoedkunde en verzorging grotendeels aanwezig. De vakgroep houdt permanent een lijst bij met leermiddelen die ontbreken of aan vervanging toe zijn om in orde te zijn met de minimale vereisten van het leerplan. Sommige materialen zijn verouderd, wat het hygiënisch en ergonomisch werken niet ten goede komt. De ICT-integratie tijdens de lessen komt door een gebrek aan een vlot functionerende internetverbinding geregeld in het gedrang. In sommige vaklokalen, zoals in de didactische leskeuken, is er een gebrek aan computers met internetaansluiting.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De school trekt voor de bso-opleidingen de kaart van gespreide evaluatie zonder examens. De evaluatiepraktijk bestaat uit toetsen, taken en praktijkopdrachten, die doorgaans op het juiste beheersingsniveau zijn opgesteld. De taken zijn meestal zinvol en creatief opgesteld. Ze stimuleren de actieve verwerking van het cursusmateriaal via verschillende evaluatievormen. De toetsen en taken bevatten transparante evaluatiecriteria. Bij de verschillende evaluatievormen gaat weinig aandacht naar taalkundig correct geformuleerde opdrachten en vraagstellingen. De opdrachten voor het vak huishoudkunde vragen nog om heldere opgaven of vragen.

Voor de praktijkopdrachten zijn er transparante en competentiegerichte criteria. De vertaling van de criteria naar de punten gebeurt niet consequent op een heldere manier, omdat de puntentelling bij sommige SAM-schalen (Schaal voor meting van attitudes en vaardigheden) ontbreekt. Bij sommige evaluaties is de SAM-schaal niet toegevoegd. Ook vakgebonden attitudes maken deel uit van de evaluatie. De leerlingen (leren) reflecteren over hun talenten en hun werkpunten, over hun stage-ervaringen en over hun nabije toekomst. De doelstellingen rond reflecteren maken deel uit van de evaluatiepraktijk. Voor de stages hanteert de vakgroep een systeem op basis van inschaling van de te behalen competenties. Er gaat voldoende aandacht naar tussentijdse feedback en zelfreflectie als ondersteuning van het leerproces. De leerlingen krijgen voldoende kansen om hun competenties gaandeweg bij te sturen.

De leerlingen werken in de gip aan de integratie van de leerplandoelstellingen van de verschillende vakken. De inhoud van de individuele activiteiten en van de groepsopdrachten is relevant. De leraren geven op regelmatige basis schriftelijke en mondelinge feedback, wat de procesevaluatie ten goede komt. Het resultaat van de gip ligt op een eerder laag beheersingsniveau. De leerlingen geven weinig blijk van originele en creatieve invalshoeken bij de uitwerking van de activiteiten voor de doelgroep. Er is veeleer weinig aandacht voor de productevaluatie.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De sfeer in de klas is veilig en aangenaam. Leerlingen en leraren gaan op een respectvolle manier met elkaar om. De leraren hebben veel aandacht voor de brede basiszorg. Actieve werkvormen zetten aan tot zelfstandig werken. Leraren nodigen de leerlingen uit vragen te stellen, problemen autonoom te verwoorden en antwoorden eerst zelf te formuleren. Het meeste cursusmateriaal is overzichtelijk en gestructureerd en houdt rekening met de aanbevelingen voor leerlingen met dyslexie, die ook de andere leerlingen ten goede komen. De aanwezigheid van talrijke taalfouten in het cursus- en evaluatiemateriaal verdient echter de nodige aandacht. De leraren geven gerichte feedback en remediëringstips.

Deskundigheidsbevordering
Overleg
Vorming

De leden van de vakgroep volgen regelmatig vakgerichte nascholingen en delen de inhoud daarvan met elkaar. De vakgroep werkte per graad en per vak een algemene en een didactische visie uit. In een dynamisch vakgroepwerkplan houdt de vakgroep een overzicht bij van gemaakte afspraken, wijzigingen, verdeling van de leerplandoelstellingen, evaluatiemodaliteiten ... De leden van de vakgroep werken in collegialiteit en solidariteit samen.

3.1.1.7 Natuurwetenschappen in de eerste graad in de A-stroom (leerplan 2010/004)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden voldoende gerealiseerd en op een gepast beheersingsniveau aangeboden.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

De leerlingen krijgen de vakinhoudelijke leerplandoelstellingen doorgaans volledig en op een gepast beheersingsniveau aangeboden. Het aanbod is voldoende evenwichtig in het tweede leerjaar. In het eerste leerjaar wordt er minder rekening gehouden met de voorgestelde timing van het leerplan. Daardoor komen bepaalde doelstellingen op het einde van het eerste leerjaar minder diepgaand aan bod.

Leerlingen leren gericht waarnemen tijdens de talrijke demonstratieproeven en tijdens een aantal leerlingenproeven. Ze maken kennis met microscopie en leren de microscoop correct gebruiken. Tijdens de biotoopstudie hanteren de leerlingen determineerkaarten en voeren ze enkele metingen uit. Het formuleren van onderzoeksvragen met een daarbij horende hypothese komt bij de demo- en leerlingenproeven niet altijd expliciet aan bod. Van een beperkt aantal leerlingenproeven maken de leerlingen ook een verslag. Op die manier leren de leerlingen hun waarnemingen overzichtelijk en correct weergeven.

De wetenschappelijke concepten worden geregeld met de leefwereld van de leerlingen verbonden. Daardoor komen de algemene doelstellingen over wetenschap en samenleving voldoende zijdelings aan bod tijdens de lessen. De leerlingen maken voor de realisatie van die doelstellingen ook een aantal informatieopdrachten.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De lessen vinden hoofdzakelijk plaats in een gewoon leslokaal. Dat lokaal is weinig aangekleed met demonstratie- en actueel illustratiemateriaal over natuurwetenschappen. Voor de uitvoering van bepaalde proeven is een biologi-lokaal vlot beschikbaar. De minimale materiële vereisten zijn aanwezig. Het leslokaal beschikt over een computer met internetaansluiting en een beamer. De leerlingen gebruiken bij bepaalde informatieopdrachten ICT-hulpmiddelen om informatie te verwerven. Dit is in mindere mate het geval voor de verwerking van de informatie.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De aangeboden leerinhouden komen voldoende aan bod in de leerlingenevaluatie. De vraagstelling bij de toetsen en examens is contextrijk en voldoende visueel ondersteund. Sommige opgaven zijn weinig gericht op de leerplandoelstellingen. De vraagstelling peilt bij deze opgaven niet op het gewenste beheersingsniveau van het leerplan. Voor een beperkt aantal leerlingenproeven krijgen de leerlingen enerzijds punten op basis van hun verslag. Anderzijds worden ook een aantal attitudes en vaardigheden beoordeeld. De daarbij horende criteria zijn meestal niet voldoende transparant. Het geheel is slechts gedeeltelijk afgestemd op de algemene doelstellingen voor wetenschappelijke vaardigheden. De leerlingenresultaten zijn voldoende. Op jaarbasis komen weinig tekorten voor.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	De lessen verlopen in een aangenaam en aanmoedigend leerklimaat. De leerlingen krijgen voldoende hulp bij het structureren van de leerinhouden. De leraren hanteren vraaggestuurde leergesprekken om het probleemoplossend denken te stimuleren. Het elektronische platform wordt zinvol ingezet ter ondersteuning van de leerbegeleiding. Het bevat onder andere verbeterersleutels, extra oefeningen en de presentaties ter ondersteuning van het aanbod. De vakgroep heeft nog geen afspraken gemaakt over het doelgericht nastreven van de VOET 'leren leren' op vakniveau. De verbeterde taken en toetsen worden systematisch klassikaal besproken. De leerlingen met tekorten worden opgevolgd en krijgen remediëring aangepast aan hun noden. De rapportcommentaren zijn vooral vaststellend en aanmoedigend. Ze zijn minder gericht op de concrete leerplandoelstellingen en op het zelfregulerend niveau.

Deskundigheidsbevordering De school organiseert geregeld formeel overleg in een overkoepelende vakgroepvergadering aardrijkskunde-wetenschappen-wiskunde. De leraren maken praktische en organisatorische afspraken. De kwaliteitszorg binnen de vakgroep gebeurt nog niet voldoende cyclisch. De leraren evalueren nog niet systematisch of de vakgroep de vooropgestelde doelen bereikt. Op dat vlak verloopt de professionele dialoog binnen de vakgroep niet optimaal, wat leidt tot kwaliteitsverschillen op de klasvloer. Zo hebben de leraren wetenschappen bijvoorbeeld een leerlijn voor het aanbod van de wetenschappelijke vaardigheden uitgewerkt. Uit de doorlichting blijkt echter dat die leerlijn niet evenwichtig wordt uitgebouwd. De vakgroep geeft wel blijk van voldoende professionaliteit om het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk verder af te stemmen op de leerplannen. Die expertise zit echter nog vaak versnipperd bij de individuele leraar. De leraren beseffen dat een positief-kritische samenwerking en het leren van elkaar noodzakelijk zullen zijn om de kwaliteit van de leerplanrealisatie te optimaliseren.

3.1.1.8 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de VOET bij haar leerlingen na.

Beleid De visie en planning staan garant voor een kwaliteitsvolle invulling van de
Doelgerichtheid inspanningsverplichting voor de meeste VOET. De school koppelt het nastreven van de VOET aan de eigen schoolvisie waarin de totale ontwikkeling van de leerlingen centraal staat.

De school wil in de eerste plaats de VOET zo veel mogelijk nastreven binnen de vele extracurriculaire activiteiten en projecten. Om nieuwe schoolbrede initiatieven vorm te geven, vertrekt ze doelgericht vanuit de VOET. Daarbij neemt ze als startpunt vooral de VOET van de zeven contexten en in mindere mate de VOET 'leren leren', technisch-technologische vorming en ICT eerste graad. De school analyseert jaarlijks de bijdrage van de extracurriculaire activiteiten en projecten aan de VOET. Met bijsturingsplannen probeert ze systematisch de resterende hiaten doelgericht weg te werken.

Ondersteuning De organisatiestructuur functioneert vrij adequaat. De directeur coördineert in samenwerking met een kernteam de VOET-werking op school. Die VOET-werkgroep treedt stimulerend en faciliterend op. Daarnaast neemt een aantal personeelsleden op basis van hun expertise verantwoordelijkheid op bij de organisatie van bepaalde projecten.

De school investeert in de communicatie over VOET en zorgt ervoor dat haar visie en aanpak ook door de leraren gekend zijn. Ze maakt gebruik van een aantal communicatiekanalen om het draagvlak voor de VOET-werking te vergroten zoals de algemene vergaderingen en de dienstmededelingen. Met het campuskrantje en via de schoolwebsite en sociale media spendeert de school ook aandacht aan de communicatie met ouders over de extracurriculaire activiteiten en projecten.

Doeltreffendheid	De evaluatie heeft betrekking op meerdere aspecten van de VOET-werking, is vrij systematisch uitgebouwd en leidt geregeld tot duidelijke conclusies en bijstellingen. De school stuurt haar VOET-werking op regelmatige basis bij. Ze heeft een aantal vastgestelde hiaten al kunnen omzetten in doelgerichte acties. De jaarlijkse inventarisatie levert vooral kwantitatieve informatie op. De kwalitatieve evaluaties van de vakoverschrijdende initiatieven op schoolniveau zijn niet altijd expliciet gelinkt aan de VOET. Voor het nastreven van de VOET wil de school vooral inzetten op schoolbrede initiatieven. Voor de evaluatie van het nastreven op vakniveau vertrouwt de directeur op de vakgroep of individuele leraar. Het beleid volgt de invulling van de VOET binnen de vakken inhoudelijk minder op. Uit het erkenningsonderzoek blijkt dat bijvoorbeeld het nastreven van de VOET 'leren leren' weinig doelgericht gebeurt en verschilt per vakgroep en per leraar. Ook de expliciete aandacht voor de relatie tussen de eindtermen van de contexten en de stam is veeleer beperkt. Toch werkt de school impliciet aan vele eindtermen van de stam omdat het deel uitmaakt van de schoolcultuur.
Ontwikkeling	De professionaliseringsinitiatieven in het kader van de VOET-werking hebben zowel betrekking op de beleidsmatige aanpak als op het uitvoeringsniveau. Enkele leden van het VOET-kernteam volgden nascholing voor het uitstippelen van het VOET-beleid. Voor de inhoudelijke invulling van de VOET vertrouwt de schoolleiding in eerste instantie op de deskundigheid en de interesse van de personeelsleden. In functie van de vastgestelde hiaten worden de professionaliseringsnoden voor de VOET in kaart gebracht. Een aantal personeelsleden volgde doelgericht vorming om het nastreven van de ontbrekende VOET inhoudelijk te ondersteunen.
Uitvoering Sociorelationele ontwikkeling	Vrijwel alle eindtermen worden met voldoende diepgang nagestreefd. Wegens haar divers leerlingenpubliek hecht de school veel belang aan sociorelationele ontwikkeling. Vanuit de schoolvisie en de leerlingenbegeleiding in het bijzonder is deze vakoverschrijdende context prominent in de school aanwezig. Tijdens onder andere het klasuurtje in de eerste graad en de teambuildingsactiviteiten bij het begin en op het einde van het schooljaar komen uitdagende groepsbindende doelstellingen aan bod. Verschillende schoolbrede projecten en diverse extracurriculaire leeruitstappen in de verschillende leerjaren leveren eveneens een bijdrage aan het nastreven van de betrokken eindtermen.
Politiek-juridische samenleving	Vrijwel alle eindtermen worden met voldoende diepgang nagestreefd. De eindtermen rond participatie en besluitvorming komen aan bod in de werking van de leerlingenraad. De school investeert in een goede ondersteuning van die raad, bijvoorbeeld via duidelijke functiebeschrijvingen en een huishoudelijk reglement. Daarnaast zijn er nog enkele schoolinitiatieven waarin de leerlingen een inbreng hebben. De eindtermen voor rechten en plichten, democratie en mondialisering worden voldoende bij alle leerlingen nagestreefd. Naast een aantal specifieke activiteiten dragen ook een aantal vakken bij tot het nastreven van deze VOET.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Het onderzoek richt zich enkel op de campus gelegen in de Stationstraat van Tielt. De school maakt geen gebruik meer van de vestigingsplaats in Waregem.

De instelling gaat op systematische wijze haar situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles uitvoert. Daardoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving van het personeel en de leerlingen.

De interne dienst voor preventie en bescherming op het werk (IDPB) faciliteert het welzijnsbeleid door onder andere de opvolging van de verslagen van de externe diensten, het nagaan van de verplichte controles, de aanlevering van informatie uit eigen onderzoeken en het geven van advies aan de directie en het personeel. Ze plant acties om de bewoonbaarheid en de veiligheid van de school te verbeteren. Hoewel het informele overleg over BVH frequent plaatsvindt, blijkt uit het doorlichtingsonderzoek dat het overleg in het basiscomité (BC) voor verbetering vatbaar is. Het BC komt slechts een paar keer per jaar samen om het veiligheidsbeleid formeel te bespreken.

De brandweer, de externe dienst en de keuringsorganisaties wijzen op enkele tekorten. De instelling neemt doorgaans alle opmerkingen op in de actieplannen. Het globaal preventieplan (GPP) is vrij concreet, maar geeft niet altijd een realistisch beeld van alle geplande werkpunten. De uitvoeringsperiode van een aantal acties in het GPP schuift ieder jaar op. Het GPP vermeldt of het budget beschikbaar is of verwijst naar een investering die samen met de scholengroep gebeurt. Terugkerende acties tonen aan dat het uitgangspunt van de jaaractieplannen niet altijd gebaseerd is op haalbare prioriteiten of op risicoanalyses.

De onderwijsinspectie bezocht tijdens de doorlichting de meeste lesplaatsen van de instelling. De vaststellingen van de deskundigen, die terug te vinden zijn in de documenten, stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkte. Sommige tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting al weggewerkt, andere verbeteringen zijn gepland. De realisatie van de resterende werkpunten van het brandweerverslag en de verslagen van de elektrische laagspanningsinstallaties gebeurt stapsgewijs. Het is voor de school niet duidelijk of de compartimentering van de trappenhallen voldoet. Na de sanering van de kelder is er een regeling om de brandlast te verwijderen. De verbetering van het betonrot van blok A is opgenomen in de planning. In het chemielab ontbreekt een nooddouche en de gevaarlijke producten zijn niet altijd geplaatst in een lekbak. De lijst met gevaarlijke producten bevat niet de maximum hoeveelheden. De keuring van de verwarmingsinstallaties op gas gebeurt niet tweejaarlijks. De toiletten zijn bij het onthaal niet gescheiden voor mannen en vrouwen. In een aantal lokalen vormen de comfortvoorwaarden met betrekking tot het bieden van een gepaste kamertemperatuur een aandachtspunt. Het preventief onderhoudsprogramma van de gebouwen en de uitrusting is voorlopig nog summier opgevat.

De instelling krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde BVH. Omwille van de systematiek waarmee de instelling tekorten opspoot en wegwerkt, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de instelling om de resterende tekorten weg te werken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarden	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis, opgelet: het recht op synchroon internetonderwijs moet opgenomen zijn	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van verworven bekwaamheid correct? (codex so, art. 115, tweede alinea en 252, §1, b)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Sociale en emotionele begeleiding

Doelgerichtheid De school wil de leerlingen ondersteunen en begeleiden vanuit een breed zorgbeleid dat vertrekt vanuit de principes van het zorgcontinuüm. Daartoe staan een persoonlijke aanpak en het scheppen van een veilig leef- en leerklimaat, in de meest ruime zin van het woord, centraal. De school hecht daarbij veel belang aan het engagement van het volledige schoolteam.

De leerlingenbegeleiding stoelt – zowel op school-, klas- als op individueel niveau – op drie sporen: preventie, hulpverlening, regelgeving en sancties. De preventieve sociale en emotionele begeleiding vindt schoolbreed een plek in een aantal projecten rond pesten, faalangst en gezondheid en in een sterke opvolging van de problematische afwezigheden. Andere voorbeelden van preventieve maatregelen zijn de huiswerkklas voor kinderen die thuis taken op zich moeten nemen geen fysieke ruimte hebben om te studeren, het antipestbeleid of het klassenuurtje dat draait om het socio-emotioneel welbevinden van de leerlingen. De werkgroep ‘orde en rust’ werkte een stappenplan uit vanuit een herstelgerichte visie, die leerlingen ruime kansen biedt om te reflecteren over de fouten of overtredingen die ze maken, en om die recht te zetten. Daardoor is de stap naar tuchtmaatregelen minder snel aan de orde. De leerlingenbegeleiders geven, al dan niet in samenwerking met het CLB, hulpverlening op maat voor de leerlingen die onvoldoende gebaat zijn bij de brede basiszorg.

Ondersteuning De school investeert sterk in een team van leerlingenbegeleiders, dat zichtbaar aanwezig en gemakkelijk bereikbaar is en vlot samenwerkt met het lerarenteam. De brede basiszorg vertrekt vanuit de leraren, die heel wat zorg en ondersteuning bieden. Vanuit die gedachte bieden de leerlingenbegeleiders de leraren hulp bij het werken aan een veilig klasklimaat. Ze krijgen strategieën aangereikt om de leerlingen te begeleiden. Zo bijvoorbeeld start het herstelbeleid bij het maken van goede klasafspraken. Leraren nemen die, samen met een welkomstwoord, op in hun cursusmateriaal. De leerlingenbegeleiders ondersteunen de leraren om na een probleem met een leerling via hersteltaal tot een gesprek te komen. Een ander voorbeeld is de stapsgewijze professionalisering van het team in de toepassing van de proactieve cirkel bij klasgroepen. De leerlingenbegeleiders reiken daarnaast nog andere handvatten aan die de leraren helpen om gepast in te spelen op situaties die zich in de klas voordoen.

Voor de individuele opvang van leerlingen werkt het team van leerlingenbegeleiders in dialoog met de leerling, de ouders, het CLB, de wijkpolitie en/of andere zorgdragers. De klassenraad, waarop de leerlingenbegeleiders steeds aanwezig zijn, vormt voor hen een belangrijk communicatiekanaal. Daarnaast is er het principe van de collegiale consultatie, waarbij leraren in kleine groep of individueel met een leerlingenbegeleider de aanpak van een bepaalde leerling kunnen bespreken. Het belang dat ze hechten aan heldere informatieoverdracht, toont zich ook in de kwaliteitsvolle uitwerking van de databank. Daarbij is er de nodige aandacht voor de 'need to know', maar ook voor het delen van ondersteunende tools en tips.

Doeltreffendheid Het onderzoek toont aan dat directie en leerlingenbegeleiders hun aanpak geregeld kritisch beoordelen op het vlak van doeltreffendheid. Aanleiding daartoe vormen onder andere de resultaten van enquêtes welbevinden bij leerlingen van de eerste en de zesde jaren of van een enquête rond welbevinden en werkdruk bij alle leerlingen. Rond sommige thema's gebeuren onderzoeken die nog niet geïmplementeerd zijn in de hele school. Een concreet voorbeeld is de enquête die een aantal leraren afneemt bij hun leerlingen en die polst naar het welbevinden bij de leraar als organisator, als begeleider/coach, als sfeerbewaker ...

Op andere vlakken beoordeelt het schoolbeleid de doeltreffendheid veeleer op basis van intuïtie dan op basis van concrete data. Dit is bijvoorbeeld zo voor het bepalen van de effecten van de implementatie van het orde- en rustbeleid. Ook op het vlak van vroegtijdige uitstroom van leerlingen gebeurt geen systematische data-analyse.

Ontwikkeling De school en het team dat instaat voor de leerlingenbegeleiding, tonen een grote ontwikkelingsgerichtheid. Ze zijn betrokken bij het lerend netwerk leerlingenbegeleiding van de scholengemeenschap, dat sterk inzet op expertisedeling rond socio-emotionele begeleiding en op de verspreiding van goede praktijken over de scholen heen. Het begeleidingsteam speelt inzichten rond innovatieve of succesvolle initiatieven door aan het lerarenteam. De pedagogische begeleidingsdienst werkt regelmatig vraaggestuurd samen met het volledige lerarenteam. De leerlingenbegeleiders volgen geregeld relevante nascholingen op individuele basis. Bovendien volgen momenteel enkele leraren en leerlingenbegeleiders een postgraduaatopleiding rond 'peersupport-coach'. Leerlingen zullen in de toekomst door hen begeleid worden om aan peersupport te doen rond pesten en andere problemen. De school wil op die manier een stukje eerstelijnszorg bij de leerlingen leggen.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap De schoolleiding bestaat uit een directeur en een technisch adviseur-coördinator (TAC). De directeur en TAC vormen een complementair team en organiseren frequent overleg. De directeur bewaakt de totale schoolwerking en focust zich hiervoor onder meer op het personeelsbeleid. De TAC legt zich onder andere toe op de uitwerking van de gip en de stage op schoolniveau. De schoolleiding heeft ervoor gekozen om een uitgebreid aantal uren te spenderen aan de organisatie van de leerlingenbegeleiding. Zo wil ze kunnen inspelen op de noden van haar doelpubliek.

De schoolleiding ijvert voor een participatief leiderschap met de bedoeling voldoende draagvlak te creëren voor haar beslissingen. Hiervoor doet ze onder andere een beroep op thematische werkgroepen en een lerarenraad met een vertegenwoordiging uit de verschillende onderwijsvormen en vakgroepen. Bovendien kiest ze meestal voor een stapsgewijze invoering van nieuwe initiatieven.

De directeur en de TAC streven naar een transparant beleid. Dat doen ze bijvoorbeeld via het gebruik van uitgewerkte procedures en uitgebreide informatieverstrekking. Het schoolteam kan met zijn vragen bij hen terecht en dat zowel op een formele als informele basis. De directie gaat ook in overleg met andere belanghebbenden.

De directeur legt geregeld klasbezoeken af om op de hoogte te blijven van het pedagogisch-didactisch handelen van de teamleden. Die klasbezoeken monden uit in functioneringsgesprekken en coaching. Ze besteedt ook aandacht aan de inzage van documenten, zoals examens en jaar(vorderings)plannen, en woont steekproefsgewijs de vakgroepvergaderingen bij. De directeur geeft aan dat ze sterk op de deskundigheid en autonomie van de vakgroepen rekent. Door de veelheid aan taken slaagt ze er niet altijd in om alle aspecten van de schoolwerking tegelijk onder de loep te nemen.

Visieontwikkeling De school baseert haar visie op het 'Pedagogisch Project van het GO!' (PPGO). Ze wil optimale leeromstandigheden creëren met aandacht voor de individuele noden van haar leerlingen, hen bewustmaken van hun vaardigheden en talenten en hen helpen uitgroeien tot mensen die actief deelnemen aan het maatschappelijke leven. De leraren treden op als coach en opvoeder. De verbindende schoolcultuur vormt de basis voor interne dialoog en overleg met diverse externe stakeholders.

De algemene schoolvisie kent een bijzondere uitwerking in de eerste graad ('Salto Humano') en tweede graad ('Sal2 Humano'). Die twee uitgebreide initiatieven vormen een belangrijk deel van de DNA-structuur van de school. Ze hebben een gestage groei gekend via een participatief traject met ondersteuning van de pedagogische begeleiding en overleg met enkele basisscholen. De schoolleiding geeft aan dat beide initiatieven een permanente katalysator vormen voor onderwijskundige vernieuwingen in de school en de verdere professionalisering van het schoolteam.

De schoolvisie vormt verder de vertrekbasis voor diverse uitgeschreven visieteksten, die verschillende deeldomeinen van het schoolleven bestrijken. De uitwerking van die visie in strategische en operationele doelstellingen en acties kent niet steeds evenveel diepgang. De school brengt de nodige dwarsverbanden aan.

De werkgroepen, het 'kernteam Salto Humano' en de lerarenraad leveren een wezenlijke bijdrage aan de totstandkoming van de verschillende visies. De school communiceert hierover via haar interne en externe kanalen en wil haar persoonsleden er zo verder mee vertrouwd maken.

De basisprincipes van 'Salto Humano' en 'Sal2 Humano' kennen een breed draagvlak binnen het schoolteam. De schoolleiding onderneemt verschillende initiatieven om die te laten doordringen tot op de klasvloer, bijvoorbeeld via de aanwervingsprocedure, functioneringsgesprekken en pedagogische studiedagen. Voor sommige beleidsdomeinen slaagt het schoolteam erin om de vooropgestelde doelstellingen te behalen in de concrete onderwijspraktijk. Daarbij valt bijvoorbeeld de brede zorg voor de leerlingen in positieve zin op. Andere aspecten uit de visieteksten zijn nog niet doorgedrongen tot op de klasvloer, zoals een voldoende leerplangerichte evaluatiepraktijk in sommige vakken. De schoolleiding is daar nog zoekende naar verdere initiatieven om de doeltreffendheid te verhogen. Het vormt een blijvende uitdaging het overzicht over alle lopende acties te behouden en de uitwerking ervan tot in de klas aan te sturen en op te volgen.

De directie ziet visieontwikkeling als een continu proces. In dat verband bekijkt ze de bestaande initiatieven geregeld kritisch en wil ze die bijsturen op grond van nieuwe maatschappelijke uitdagingen. Via expertisedeling en professionalisering beoogt ze haar team mee over die stroom van veranderingen te loodsen.

Besluitvorming De schoolleiding communiceert en onderhandelt over de beleidsaspecten in de decretaal verplichte organen. Die organen beschikken over een duidelijke agenda, komen op geregelde basis samen en geven via hun besprekingen feedback over het beleid en adviezen tot bijsturing. De directie waakt over de samenhang tussen de initiatieven en de communicatie tussen de verschillende organen. Ze stelt de meeste verslagen ter beschikking van haar personeel via het elektronische platform.

De schoolleiding hecht een bijzonder belang aan de werking van de lerarenraad binnen een participatieve besluitvorming. Die raad buigt zich enkele keren per jaar over uiteenlopende aspecten van het schoolleven en stelt daarbij prioriteiten voor de schoolwerking voorop. De leerlingenraad neemt autonoom initiatieven en krijgt daarvoor ondersteuning van enkele leraren. De schoolraad verdiept zich in diverse facetten van het schoolleven en doet dienst als een klankbord voor de directeur. Het basiscomité komt per schooljaar maar tweemaal samen. Het focust zich vooral op aspecten van de werkorganisatie en bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

Daarnaast dragen de vakgroepen en de verschillende werkgroepen vanuit hun specifieke focus bij tot de beleidsvorming. Tijdens de personeelsvergaderingen komen uiteenlopende aspecten van de schoolwerking ter sprake en kunnen de teamleden hun mening inbrengen.

Kwaliteitszorg De school heeft een visietekst en beleidsplan uitgewerkt rond kwaliteitszorg, waarin ze verbanden legt met de algemene schoolvisie, de verschillende participanten aan de besluitvorming en het professionaliseringsbeleid. De scholengemeenschap en de pedagogische begeleiding hebben een belangrijke rol gespeeld in de totstandkoming van het huidige kwaliteitszorgsysteem en de hieraan verbonden cultuur van kwaliteitsbewaking.

De kwaliteitszorg heeft tot doel de teamleden verder te doen groeien, wat dan weer de organisatie en de leerlingen ten goede komt. Op basis van een jaarlijkse prioriteitenbepaling en volgens de principes van de PDCA-cirkel (plan, do, check, act) plant de school verschillende acties in uiteenlopende beleidsdomeinen, die ze linkt aan het CIPO-kader (context, input, proces en output). De formulering van de timing, doelgroep, ondersteuning en opvolging blijft zeer beknopt. De directie geeft als bijkomend aandachtspunt aan dat de school te veel initiatieven tegelijk plant. Hierdoor slaagt ze er minder goed in om de doeltreffendheid van haar doelstellingen en acties te achterhalen.

Bovendien kent de school een prille traditie in datageletterdheid, bijvoorbeeld door een doelgerichte verzameling en analyse van concrete outputgegevens. Voor borging en bijsturing gaat de schoolleiding nog dikwijls uit van intuïties. Vaak blijven de bijstellingen beperkt tot praktisch-organisatorische en procedurele aspecten. De kwaliteitsbewaking is dan ook niet altijd cyclisch en systematisch. De school toont wel een duidelijke bereidheid om externe feedback mee te nemen in haar reflecties en bijstellingen.

Op lerarenniveau stimuleert de schoolleiding de vakgroepen en de individuele leraren om doelbewuster te leren omgaan met outputgegevens en het eigen functioneren onder de loep te nemen. Elke vakgroep evalueert jaarlijks haar werking en stelt een aantal nieuwe prioriteiten voor, waarvan sommige gekoppeld moeten zijn aan die op schoolniveau. De kwaliteit van die zelfevaluatie en prioriteitenbepaling kent verschillende snelheden.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor Frans in tso tweede graad.
- De onderzoekscompetentie in gedragswetenschappen.
- Het nastreven van de VOET via schoolbrede initiatieven.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De brede zorg voor de leerlingen.
- De sociale en emotionele begeleiding van de leerlingen.
- Het engagement van het schoolteam.
- De openheid van het schoolteam voor externe feedback.

Wat betreft het algemeen beleid

- De permanente inzet voor het welbevinden van de leerlingen.
- De gedrevenheid en toegankelijkheid van het beleidsteam.
- De gedragen beleidsvisie op schoolniveau.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Een kwaliteitsvolle invulling van de geïntegreerde proef.
- Het doelgericht nastreven van de VOET 'leren leren' op vakniveau.
- De ondersteuning van de leerplanrealisatie met een actuele uitrusting en voldoende leermiddelen voor een aantal vakken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De consequente toepassing van een correct taalgebruik.

Wat betreft het algemeen beleid

- De aansturing en opvolging van een leerplangerichte evaluatiepraktijk.
- De vertaling van de schoolvisie in concrete en samenhangende doelstellingen.
- De versterking van de datageletterdheid.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor alle structuuronderdelen van het voltijds secundair onderwijs.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Immanuel SYNAEVE de inspecteur-verslaggever	Ilse VANLAERE de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	